

Pita Manénkir Kumwimp Pas Mekia Akwapnámp Kar

Pita te Jisaso éréképá yárakimp éntér-sámpramp arop ou mekamp arop ankwapono. Jisas pok tenánko, 34 yopwar niamp arake fek Pita mámá pas má kumwi námp te, pírikimpea tukupnap Kristen fárakapamp ninik mek kárákáre sánkria kumwimpon.

Mao Rom mek yakria, Rom taun tokwae táman wokwaek am mek kwatae ninik yakámp Babilon taun tokwaeran wounáp námpón. Am ke fek te arop fárakapao sios mekamp koumteouráp aropán sámpá yampourou napo, Pita arakrá sér, 'Yiráp mér nap pwar kwapon. Kárákáre fek fokopeyakáp kipo. Aeria maok, Jisas "Ék nanamp"rá séri námpán ninikria, táman yépékrá yakáp kip'rá sénámpón.

¹ Ono Pita Jisas Kraisomp aposelono. Ono mámá pas kumwia yumo Kwaromp firáp arop fárakap, yiráp némp kare mek yakáp mono, ankwap apár Pontus, Galesia, Kapadosia, Esia, Bitinia, ará mek yakápnap arop, yumanapok sámp-kérép rae.

² Wokwaek kar Naropwar Kwar yumwan maonámpok korop mwanap wae méria náráponorá nánkárápámpón. Mao takinámp ninik te, maomp Yiki Kor Spiritao yumwan fwapokwapia amwar pwate nánko, yumo fwap Jisas Kraisomp karwaok napo, maomp yirirao yumwan yárárianánko, yumo yiki kukur napon. Onomp ninik te

Kwaro námokuráp ninik fek yumwan yaewouria, yonkwae porokwe sánk nánko, yiráp ninik mek tokwae kari yakanoria nampon. *

Yiki yak kwapwe sámp mwanámp yámar mek yaknámp kar

³ Nomo Kwaromp e narek sampok mwaro. Mao te nomp Jisas Krais Tokwaeramp Kwar, tá maomp Naropwarono. Mao te nomwan aropomp tokwae námp te, mao Jisas Kraisén apár me mekamp fárámphea papria, am fek Kwaro nomwan wourékam yiki yak sáp námpon. Am wourékam yiki yak támao nomwan kárákáre sáp nánko, Kwaro nomwan warko érékép naenámp yépék námpono. Nomo te am táman Kwarén ‘Aesio’rá sénámpón.

⁴ Tá nomo yámar mekamp yiki yak sámp mwanámpria kor yépék námpono. Am yiki yak te turupwi naenámp pourou mono, ankár kwapwe kare ara, akwapea pwar mono. Am te Kwaro yumo sámp mwanapria yámar mek taokeyak námpono. *

⁵ Yumo Kwarén mér napara, mao náráp kárákáre fek yumwan taokeyak nánko, yumo fwap yakáp mwanapon. Mao yumwan warko érékép nanampria ninik námp te, nánkár yae pwarnámp ke fek érik yak naenámpón. *

⁶ Yumo am sámp mwanámpria warákár napán maok, oukoumwan fae tákáre ke fek Kwaro takanorianánko te, fwap yumwan nkawakwe make touwe kwatae korop naenámpón.

* **1:2:** Ef 1:4; 2 Te 2:13; Hi 12:24 * **1:4:** Kl 1:12; 1 Pi 1:23 * **1:5:**
Jo 6:28; Ap 20:32; Kl 2:3-4

7 Am taknámp níník te Kwaro yiráp mér napan nke nae ritea námpón. Nomo wae mérámpon: Nánkár moyak naenámp gol wuri man yiki kukuranoria yankapá nki konapono. Yiráp Kwarén mérnap te golan kámákarea kwapwe kare kare námpara, Kwaro am mér te kárakáre kwapweanorianáko, yumwan touwe kwatae korop námpón. Nánkár wakmwaek Jisas Krais érik korop námp fek Kwaro yiráp am méri yakáp nap nkea warákárria érik farákáp naenámpón. *

8 Yumo Jisas Kraisén te nke moi napan maok, yumo man warákár tokwae napon. Oukoumwan kor yumo man te nke mo napao maok, yumo man mérria warákára wae napon. Am warákár tokwae te apárokamp kápae kare warákár konap kámákár akwap námpara, nomo kar fek sér mwanámp pourou mo kareno. *

9 Yumo Kraisén mér nap fek yumwan nopal Kwaro warko érékpé námpón.

10 Wokwaek profet * fákárerao Kwaro námokuráp níník fek yumwan warko érékpé nanamprianámp kar farákápapao maok, am kar fi mér mwaria níníka waeapon. *

11 Kraisomp Spirit am fárakapamp níník mek yakrá am Kwaro arop érékpé naenámp karan níníkia yénképria sérrá, “Kraisó nkawakwe make touwe tokwae sámpea, wakmwaek yámar mek pokeaka e tokwae sámp naenámpón.” Aerámpan maok, am fárakapao turunkrá, “Mae ke fek mao

* **1:7:** Jop 23:10; Hi 12:11; Je 1:3; 1 Pi 5:10 * **1:8:** Jo 20:29

* **1:10:** Profet: “Juda Tére Konámp Níník” Buk 2 fekamp Kware 44 fek nkeae. * **1:10:** Ais 53:1-12

korop naenámpón? Am ke fek te apae ankank korop naenámpón?” [✳]

12 Kwaro am profet fákáreran wae yénképrá, am fárakapao tére nap táman man yaewouranoria mono. Yumwan táman yaewour mwanapria ninámpón. Kwaromp kar farákápnáp aropao oukoumwan yumwan am kar táman farákáp napo, yumwan yaewour naenámpria niapon. Kwaro yámar meknámp Yiki Kor Spirit sámp-kérépeanánko, maomp kárákáre fek am fárakapao Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákáp napon. Ensel fárakapao kor am kar táman wawia mér mwar kar napon. [✳]

Nomp ninik yiki kukur yak naenámp kar

13 Kwaro yumwan takrá érékép námpara, yumo ankár yiráp ninik fwapokwapia yérék kour kip. Yumo ankár Jisas Krais érik korop námp fek, Kwaro yumwan ninikria yaewour naenámp kwapwe aran kárákáre fek méria níki-samp yakáp kipo. [✳]

14 Yumo te Kwaromp tárápu ara, yumo wok-waek Kwaromp kar oukoumwan mér moap ke fek te, kíkiank ninik kwatae yaknámp mwaek paokopiapaok paokopi kwapono, [✳]

15 mono. Kwaro yumwan koropenkria érékép námp te yiki kukurono. Aenámpara, yumo kuri ankár yiki kor kare fek paokop kipo. [✳]

[✳] **1:11:** Lu 24:26-27 [✳] **1:12:** Mt 13:16-17; Ef 3:10 [✳] **1:13:** Ro 12:2 [✳] **1:14:** Ro 6:19; Ef 4:17-18 [✳] **1:15:** 2 Ko 6:16-18; 7:1

16 Kwaro námoku náráp Buk fek sérrá, “Ono yiki kare yak nampara, yumo kuri ankár yiki kare yakáp kipo.” [◊]

*Kwaro nomwan Kraisomp yiri fek
yamokwapnámp kar*

17 Am Kwarén yumo ‘Ayao’rá sér i konap te, mao te aropamp pourou yípi fekampan nkea yurukup mo i konámp. Mao te nomp ankákárak nínik mek yaknámp ankankan nkerá yurukup i konámpara, yumo ankár táman nínik tokwaeaka, man apáppria mámá apár mek yakápnap ke fek yae-párák kare paokop kip. Am te yiráp fi kor némp kare mono. [◊]

18 Yumo wokwaek te yiráp appeyaenápomp kwatae nínik yumwan yaewour mo námp yumo táman sámpea ampaok paokopiapon. Aeno oukoumwan te Kwaro yumwan am mekamp yamokwapea érékép námp yumo wae mér napon. Mao te apárokamp tomore naenámp ankank, silva ntia gol niamp arake fek yamokwap mono.

19 Mao te Kraiso sumpwiaka yiri kwarákari námp fek nomwan yamokwap námpon. Am Jisasomp yiri te arean tokwae fekamp niampon. Krais te ofa sánk mwanap sipsip morokao, maomp pourouk ankáráp youwae kánanke yak mo, ankár yiki kor kare niampono.

20 Kwaro me koum sik oukoumwan apár yoro momp fek, Kraiso takrá tére naenámpria nánapi pwararámp. Aeno oukoumwan mámá yae pwar naenámp fek, yumwan yaewour nanampria, oukoumwan kar táman Kraiso érik korop námpon. [◊]

[◊] **1:16:** Wkp 19:2 [◊] **1:17:** Lo 10:17 [◊] **1:20:** Jo 1:29; 1 Ko 6:20

21 Mao yumwan yaewour nánko maok, yumo Kwarén mér napon. Kwaro námoku Kraisén apár memekamp fárámpea paprá, man e tokwae sánk námpón. Aenámpán yumo Kwarén mérria, mao yumwan éréképá pok naenámpria yépékrá yakáp napon.

Kristen nonopok nounouroup mwanámp kar

22 Yumo kar kare wawia mántwaok napo, támao yiráp níník mekyiki kwapwe námpón. Aeria maok, yumo Kristen fárákapan nouroup nap te kwekár fek nouroup mono. Tak napara, oukoumwan yumo ankár kárákáre fek yiráp ankwapyaenápén nonopok warákáránk kipo. ☩

23 Am te apae riteanápe yumwan te yiráp sumpwi naenámp naropwaro i konámpnámp oupourounkia pap mono. Yumo Kwaromp yiki yak sánkria yaká yak konámp karan wawia mántwaok napo, yiki yaká yak konámp Naropwar Kwaro yumwan oupourounkia pap námpono. ☩

24 Am táman Kwaromp Buk fekamp karao sérrá, “Arop fárákap ponankor apwar pwae niampono. Mao ti-fákeyakápnap ankank ponankor te apwar fu niampono.

Apwar pwae te yonkuae nánko, fu te apárok pikrink i konámpono.

25 Aeno Kwar Tokwaeramp kar te ankár yaká yak konámpono.” Mámá kar te am Kwapwe Kare Kar yumwan farákáp nap támaono. ☩

◊ **1:22:** Jo 13:34 ◊ **1:23:** Jo 1:13; 1 Pi 1:3 ◊ **1:25:** Ais 40:6-8

2

Jisas te yumwi kwapwe yiki yak námp niamp kar

¹ Yumo am wourékam yiki yak sámp napara, nkawakwe make kwatae ninik, kwekárrá sérarria, nkawakwe make poupwékáp i konap ninik ponankor te pwar kipo. Tá arop ankwapamp kápae kare ankankantá kokwarok, tá e-poup sérar i konap, am táman kor pwar kip. [◊]

² Nomo wae mérámpono, táráp yink te moman saráp warákár konámpono. Yumo kuri taknámp Yiki Kor Spiritamp ninikan momnámp taknámp kikiank karrá sámp kip. Am te kwekár i konap ankanként tárapotkwamp mono. Am mom te yiráp waempén yaewour nánko, yumo téképá yakápria Kwarént yae-párák yakáp napon.

³ Kwaromp buk fek wounáp kar sérrá, “Yumo Tokwae Karamp aropomp te wae mi nkia, am te nape kwapwe nánko yumo wae mér napon.”

⁴ Yumo te ankár maonámpok korop kipo. Mao te yumwi * ankwapao yiki yak námp niampón. Koumteouráp aropao man te kwataean mpweria fár-sinapono. Aenapan maok, Kwaro man nkea ninik nánko, kwapwe kare kare námpantá waeman nánapi pwara námpón.

⁵ Yumo kuri Kwaromp yiki yak námpráp yumwi niampara, Kwaro ‘Yiki Kor Spiritamp yumwi fekamp nap niamp yakápenk’rá ninik námpón. Aenámpara, yumo te fwap yiki kor pris fákáre

[◊] **2:1:** Ef 4:22; Je 1:21 ^{*} **2:4:** Taun Jerusalem wonae fik te yumwi mwar pourouráp tankáp námpón. Am yumwi te sámpea ankwapént koump napo te, kárákaprá akwapea, ankárankamp yumwi niampi yakáp konámpán am fek wounáprá sénámpón.

yakápria Jisas Kraiso yumwan yaewouri námp fek yiráp waemp Kwarén ofa námp sánk napo, warákár kare naenámon. [◊]

⁶ Kwaro náráp Buk fek táman arakrá sénámon:
“Yumo wawenke!

Ono yumwi ankárarkamp nánapia pwate nanko,
nap am fek kárákáre yak naenámon.

Am te kwapwe kareno.

Oukoumwan ono am yumwi te Saion [†] mek páte nampono.

Aeno arop man mér námp te,
nomwan fwapia yaewour moantánia níník tokwae kwapono,
fwap tak naenámon.” [◊]

⁷ Yumo Kwarén mérnáp arop te Kraisén kwapwe kare karenorá níník napon. Aeno Kwarén mér monap aropao nke napo,

“Nap ti konap aropao am yumwi far-sírari nap te oukoumwan am yumwi te kwapwe kare kareria nap woupwi yiríp-fákeyak námon.” [◊]

⁸ Tá ankwap kar Kwarén mér monap aropan níníkia sérrá,

“Mao nke nap fek am te yumwi kánanke-táráp arop pu kuae mek pépér i konámp niampon.

Tá yumwi tokwaeran

arop am fek térekápria sikiríp konap niampon.”

Am arop fárakap Kwaromp kar ták-sinap te, am fárakapao am fek táman sikiríp napono. Wokwaek Kwaro ‘Mao tak mwanap’rá sérimpon. [◊]

[◊] **2:5:** Ro 12:1; 1 Ko 3:11 [†] **2:6:** ‘Saion’rá sénap te, taun tokwae Jerusalem am Saion faonkwek yak námon. [◊] **2:6:** Ais 28:16

[◊] **2:7:** Sng 118:22 [◊] **2:8:** Ais 8:14

Nomo Kwaromp firáp yakápnámp kar

⁹ Aeno yumwan te wae Kwaro náráponoria nánkáráp tenánko, yumo maomp firáp koumteouráp arop yakáp napono. Yumo Kingén loturá tére konap pris fákáre yakáp napono. Yumo te yiki kare yakápnap koumteouráp arop fákárenono. Yumo te Kwaromp fákáre karenó. Mao yumwan wumwiria kwatae níníkamp kiríkip mekamp éréképá koropea náráp wae kwapwe fek párákop tenámon. Aenánko maok, yumo fwap mao kápae kare kwapwe kare níník yumwan yaewour námp táman farákáp mwanapono. [☆]

¹⁰ Yumo wokwaek te kwaporok yakápiapono. Aeno oukoumwan te yumo Kwaromp firáp arop yakáp napón. Wokwaek te Kwaro yumwan aropomp tokwae námp sámp moi napón. Aeno oukoumwan te wae sámp napón. [☆]

Nomo ankár Kwaromp yae ankore me yakáp mwanámp kar

¹¹ Ononamp fákáre, yumo te ankwap némpoukamp aropao koropea mámá apár mek kánanke kwarok ke fek yakáp nap niampono. Aenapantá ono yumwan kárákáre fek arakrá sér rae: Pourou fekampan níniknap níník kwatae yiráp waempént yorowar námp am te younkwe mwaek sîr kipo. [☆]

¹² Aeria maok, yumo ankár Kwarén mér monap arop ou mek yae-párák kare paokop kip. Táte am arop fárákapao ‘Yumo kwatae nap’rá sénapo kor, yumo ankár kwapwe kare níník fek paokopia

[☆] **2:9:** Kis 19:5-6; Ais 9:2; Ef 5:8 [☆] **2:10:** Hos 1:10; Ro 9:25; 1 Pi 1:3

[☆] **2:11:** Ga 5:16-17,24

napo, am táman nkea méria Kwaro koropnámp yae fek maomp e sakap mwanapon. [◊]

13-14 Yumo ankár aropamp kápae kare lo karwaok paokop kip. Kingo tokwae kari yak námpono. Yumo ankár maomp karwaokria, gavmanén kuri mao sénámpaok mwanapono. Am arop fárakap te kingo tirá kérép nánko, koropea sokoronap arop fárakapan nopok touwe kwatae nénkria, kwapwe karenap aropamp e sakap mwanapono. Yumo te ankár Tokwae Karan niníkria, am fárakapamp yae ankore mek yakáp napo maok, mao Kwaromp e sakap mwanapon.

15 Kwaro yumwan takenkria warákár námp te ará: Yumo kwapwe kare niník fek paokop napo, épépérép aropao yumwan épérépnámp kar sér mwaria napao kuri, yumwan nkea wampwe pwar mwanapono. [◊]

16 Yumo te ankár kwatae niníkao yumwan sámp-fákap naeane. Amwar kar yakáp kip. Yumo te, nomo waeman amwar yakáp námpara, nomo epoup fwap kwatae niník mwarrá niníki kwapono. Yumo te ankár amwar yakápria maok, Kwaromp tére arop yakáp kipo.

17 Arop ankwapan kokwae kwapono. Yumo arop kápae karean ponankor warákárria yiráp Kristen ankwapyaenápén nounouroup kipo. Yumo ankár Kwarén apápria, ankár gavmanén e tokwae sánk kipo. [◊]

Kraisoinámpaokria touwe sámp mwanámp kar

18 Yumo tére konap arop yumo te ankár yumwan éréképá yakápnap aropamp yae ankore

[◊] **2:12:** Mt 5:16 [◊] **2:15:** 1 Pi 3:15-17 [◊] **2:17:** Ro 13:1-7

mek yakápria, maomp kar wará ampaok kipo. Yumwan kwapwe kare porokwe fek éréképá yakápnap arop fárakapan sarápi kwapon. Yumwan kwatae sokororá éréképá yakápnap arop fárakapan kor maomp yae ankore mek yakáp kip.

19 Tá kare, yumo Kwaromp nínikaok paoko-prá am arop fárakapamp tére napo, am fárakapao yumwan kwaporok touwe kwatae sánk napo te, yumo am táman sámp nap te, Kwaro take táman warákár námpo. [◊]

20 Táte yumo kwatae sokoro napo, am arop fárakapao yumwan am fek fupuk napo, yumo touwe sámpria te, yumo am fek apae ankank sámp mwanapanáp, mono. Aeno táte yumo kwapwe kare nínik fek tére napan maok, yumwan am arop fárakapao fupuk napo, yumo touwe sámp nap te, Kwaro am táman warákár námpo. [◊]

21 Kwaro yumwan wumwiri námp te am take pourouráp nínikaok mwanapria ninámpo. Am te apae riteanápe, Kraiso yumwan yaewour nanampria touwe sámpámpo. Aenámpara, ami námp támão yumwan yénkép nánko, yumo fwap ampaok mwanapono. [◊]

22 Mao te kwatae nínik moria, arop wawap fek maomp táp meknámp kwekár kar kwatae oukur moimpon. [◊]

23 Man kar wouroumpapo, nopal kuri kar wouroump moimpon. Mao touwe sámpámpao maok, am fek yopor moria, am ponankor kápae kare ankank yae-párák kare Kwaromp yaek

[◊] **2:19:** Ef 6:5-7 [◊] **2:20:** 1 Pi 4:14 [◊] **2:21:** Mt 16:24 [◊] **2:22:**
Ais 53:9

sánkámpón. [◊]

²⁴ Kraiso nomp kwatae níník maomp pourouk sámpea, yaopwae porokopramp fek sumpwimpon. Mao takimp te nomo kwatae níník ponankor pwararea yiki yak sámpea Kwaromp yae-párák kare nínikaok saráp paokop mwanámpani námpón. Mao pourouk touwe sámp námp fek táman yiráp pouroukamp touwe fwapokwapi námpono. [◊]

²⁵ Wokwaek te yumo sipsipaoi kwapnámp mwae kup nke moia épépéreprá paokop napon. Aeno oukoumwan te yumo wae yiráp waemp taokeyak naenámp Kraisonámpok arári koropea yakáp napon. [◊]

3

Poumou anánkwapou yae-párák tankáp mwanap kar

¹⁻² Tá taknámp yumo poumou nap mekamp koumteou yumo ankár yiráp poumou-tárápuamp yae ankore mek yakáp kipo. Táte yiráp poumou-tárápu ankwap fárákap Kwaromp karwaok mo napao kor, koumteou yiráp kwapwe kare nínikan nkeria, yumo ankwap kar sér mo napo kor, fwap Kwaronámpok korop mwanapon. [◊]

³ Érik arop nke nap fek pourou yípi fek saráp pwí yak naenámp ankank, me pwae mek mopor i konap, tá gol yumukwap konap, tá waempyam kwapwe yirímp konap níník fek níník tokwae kwapon.

[◊] **2:23:** Ais 53:7; Ro 12:19 [◊] **2:24:** Ais 53:5-6; 2 Ko 5:21 [◊] **2:25:**
Jo 10:11 [◊] **3:1-2:** 1 Ko 7:12-16; Ef 5:22-24; Ta 2:4-5

⁴ Kwaro nke námp fek pwi yaknámp mopor ankank te yonkwae porokwe fekria sánánkar kar yakáp konap am te turupwi mo naenámpara, yumo ankár am táman yiráp níník mek tirá kák kipo. [☆]

⁵ Wokwaekamp koumteou Kwarén méria yiki kare yakáprá, náráp poumou-tárápuamp yae ankore mek yakápria, am take pourouráp níníkmekamp ankank mopor kwapwe niamp am takiapon.

⁶ Wokwaek kar Sara kor take pourouráp níník fek yakria Abrahamomp karwaok akwaprá Abrahamén 'Náráp Tokwae Kar'rá sérimpon. Yumo kwapwe kare níník nap ara, yiráp poumou-tárápuan te apaeran apáp mwanapanáp, yumo te Saramp tárápu niampon.

⁷ Yumo koumteou tinap arop fárakap, yumo kor yiráp koumteouran yurukupia kárákáre mo nap wae mér napon. Aenapan maok, Kwaro náráp yiki yak sánk naenámp am te mao kuri yumont sámp mwanapara, yumo ankár yiráp koumteouran yae-párák kareria yaewour kip. Táte yumo am níníkaok yakáp nap te, yumo Kwarén kar toropwap mwanap ke fek kour-sínaenámp ankank yak mono. [☆]

Kristen ankárankamp pourouráp níník fek yakáp mwanámp kar

⁸ Ono oukoumwan mámá kar má wae táman séri pwar nae rae: Yumo ponankor ankár pourouráp níník fek yakápria, ponankor aropan aropomp kip. Yumo ankár yiráp Kristen ankwapyaenápén nounouroup karria, yumo sárán ankwapan

[☆] **3:4:** 1 Ti 2:9-10 [☆] **3:7:** Ef 5:25-30; Kl 3:19

ninikria yaewourria, yumokunap ninik te wampwe pwar kipo.

⁹ Táte arop ankwap fárakapao yumwan kwatae sokoro napo kor, yumo nopoki kwapon. Táte yumwan wouroump kar sénapo, nopok kuri yumo am fárakapan kar kwatae séri kwapono. Yumo nopok am fárakapan ‘Ourour kwapwe sánkae’ ria Kwarén sér kip. Am te apaerianápe Kwaro yumwanmékir ourour sánkámpara. [◊]

¹⁰ Am te Kwaromp Buk fekamp karao kor arakrá sénámpón:

“Arop kwapwe kare yakrá warákár fek yak naeria námp kwamp te, maomp táp meknámp ankwapan kar kwatae sérrá, ankwapan kwekár kar sér mo i konámpono.

¹¹ Mao te ankár kwatae ninik te younkwek sánkea kwapwe kare niniakaok saráp kun.

Mao te ankár náráp ankwapyaenápént ankárrankamp ninik fek

yonkwae porokwe fek yak naenámp ninik táman kárakárerá sámp kun.

¹² Am te apae riteanápe?

Kwaro yae-párák yakápnap aropan taokeyakria am fárakapao kar toropwap napo, woupwi pátea wawi konámpón.

Aeno kwatae ninik fek paokopnap arop fárakapan te

Kwaro man warákár mo i konámpón.” [◊]

Nomo kwapwe kare niniakaok paokop námp fek touwe sámp mwanámp kar

[◊] **3:9:** Mt 5:44; Ef 4:32; Ro 12:16-18; 1 Te 5:15 [◊] **3:12:** Sng 34:12-16

13 Táte yumo kwapwe kare ninikaok paokop mwaria kárákáre napo te, yumwan wa kwatae sokoro naenámpón? Mono. [◊]

14 Táte yumo yae-párák kare ninikaok paokop nap fek, yumwan touwe kwatae sánk napo te, yumo táman warákár kip. Tá yumwan apáp mwanap kar sénapo, am táman korokopea ninik tokwae kwaponon. [◊]

15 Yumo ankár Krais ankárankampan yiráp ninik mek tokwae kar papea paokop kip. Aenapo, yumo Kwaromp kwapwe kare ankank sámp mwaria yépék nap táman yumwan turunk napo te, koupour nopal sér mwanap kar nánap i ko sér kip.

16 Takria maok, yumo kar tae fek séri kwaponon, sánánkar kwapwe kare ninik fek sér kip. Tá yumo am sénap mek kwatae ninik yak mo námp mér mwanapon. Takria maok, yumo Kraisomp ninikaok kwapwe kare ninik fek paokop nap fek arop fárákapao yumwan wouroump séri napao, warko yumwan nkea pwarápaе sámp mwanapon.

17 Aeno tátte Kwaro nomo kwatae ninikaok paokopria am fek touwe sámp nánko te, Kwar te nomwan warákár mono. Aeno tátte Kwaro nomo kwapwe kare ninikaok námp fek nomo fwap touwe sámp mwanaprianánko te, am te fwaponon.

Kraiso sumpwianámp kwatae ninik torokor-inámp kar

18 Tak námpara, nomo Kraisén kor ninik mwaro. Mao te yae-párák kare aropao maok, nomp kwatae ninik tirá épéria, Kwaronámpok éréképá

[◊] **3:13:** Snd 16:7; Mt 10:28; Ro 13:3 [◊] **3:14:** Kl 4:6; Hi 10:5-6; 1 Pi 2:15

korop naeria, kwatae ninikráp arop nomo niampia, nomwan ér-pwarará sumpwi námpon. Mao te ankáránk por sumpwi námp támaono, warko sumpwi mono. Mao te apárok arop kare yak nánko, faropá papea napo, warko fárámpea, maomp waemp te ankár yiki yaká yak námpon.

19 Mao te waemp yakria maok, akwapeaka fákapá yakápnap waemp fákáreran Kwaromp Kwapwe Kare Karan farákápámpón. ◊

20 Am waemp fákáre te wokwaek Noa sip yoroianámp ke fek yakápap fek Kwaromp kar ták-sírapan maok, Kwaro nöpok am fárákapan koupour touwe kwatae sánk mono. Mao am fárákapan yépékrá akwapámpon. Táte am sip mek te, arop náre mono, yukupuk koumteouráp aropao saráp am mek yae-párák yakápría, ént mek sumpwi moiapon. ◊

21 Am éntenk tokwae te nomwan oukoumwan aropao ént mek néria érik foroprá kák napan wounáp námpon. Am ént mek nérap fi te yiráp pouroukámp ouman yárár mono. Am te yumo Kwarén ‘Yinomp ninik mek yiki kukarrá papamp’rá toropwapnap kar támaono. Jisas Kraiso mao sumpwiaka fárámp námp fek maok, Kwaro nomwan érékép námpono.

22 Mao wae yámar mek pokea Kwaromp yae-párák mwaek tank nánko, kápae kare nkawakwe make kárákárenap ensel, eráp ensel maomp yae ankore mek yakáp napono. ◊

◊ **3:19:** Ef 4:9-10; Fl 2:9-10 ◊ **3:20:** Stt 7:7 ◊ **3:22:** Jo 3:5; Ro 6:4; Ef 1:20-21; Ta 3:4-5

4

Nomo wokwaekamp nínik ankár pwar mwanámp kar

¹ Kraiso náráp pourouk touwe sámpámpara, yumo kuri ankár kárákáre fek mao touwe sámpámp niamp nínik sámp mwanap nánap kipo. Am te apae riteanápe, arop náráp pourouk touwe kwatae sámpeanámp kwamp te, mao kwatae nínik i konámp nínik te waeman ankár pwar konámpón.

◊

² Aenapara, yumo oukoumwan yiki yakápnap ke fek warko yumokunap nínikaok paokopi kwapono, mono. Yumo ankár Kwaro warákár konámp nínikaok saráp paokop kip. ◊

³ Yumo Kwarén mér monap aropao warákár konap kwatae nínikaok te wae paokopia pwi napono. Am nínik te ará: Koumteouén yi fek nkea kikiankrá kokopor i konap nínik, táte toupour fek mwaek fir kikiankrá paokop i konap nínik, mánmán ént kwatae fépérrá, mánmánria kwatae sokoro i konap nínik, tá pwarápae mwanap yaknámp ankank méntér kwekár kwarén lotu i konap nínik kwatae kare. ◊

⁴ Aeno yumo oukoumwan te am take pourouráp nínik am arop fárakapént tak mo nap ara, am fárakapao yumwan nkea korokoria am fek yumwan wouroump kar sénapono.

⁵ Aeno nánkár wakmwaek te am arop fárakapao námokuráp kwatae nínik fi Kwarén farákáprá sér mwanapono. Am Kwar Tokwae te yiki yakápnap

◊ **4:1:** 2 Ko 5:15 ◊ **4:2:** 1 Jo 2:16-17 ◊ **4:3:** Ef 2:2-3; Ta 3:3

arop fárákap, sumpwinap arop fárákap méntia am fárakapan ponankor fwap yurukup naenámpón.

⁶ Sumpwinap arop fárakapao wawanáponoria, Kraiso am fárakapan Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákápámpono. Wokwaek yiki yakápap ke fek, Kwaro kápae kare aropanimpnámp taknámp am fárakapan touwe kwatae sánkámpan, oukoumwan te wae Kwaromp Kwapwe Kare Kar wawiaka, maomp waemp te fwap yiki yak konámp Kwaro yak námpnámp taknámp mwanapono. [◊]

Spirito sánknámp ourouramp kar

⁷ Kápae kare ankank ponankor pwar naenámp te wae wonae fik námpón. Aenámpara, yumo ankár yonkwae kour fek mér karrá Kwarén kar torowap saráp yakáp kip.

⁸ Yumo Kristen ponankor ankár kárakáre fek nonopok aropomp kip. Am aropompnap níník tokwae támao maok, ponankor kwatae nínikan oupouroup konámpón. Am níník te ankár kápae kare níník kwapwe kwe-pwarámpón.

⁹ Yiráp Kristen ankwapyaenáp yiráp némpouk korop napo, yumo éréképea man yae-párák kare yaewour kip. Yumo am tére te kokwae kwapono.

[◊]

¹⁰ Yumo ankákárank ponankor Kwaromp ourour wae sámp napara, am ourour táman fwapia taokeyakáprá, am fek yiráp Kristen ankwapyaenápén yaewour kipo.

¹¹ Táte arop Kwaromp kar farákáp námp te am ourour fek tapek ankár Kwaromp kar kareran farákáp kuno. Táte arop ankwap, ankwap

[◊] **4:6:** Ro 8:10 [◊] **4:9:** Ro 12:9-13

fárakapan yaewour námp kwamp te, ankár Kwaro ourour sánkámp kárakáre fek tapek yaewour kuno. Yumo Jisas Kraisompara, takrá tére napo, arop fárakapao táman nkea mao Kwaromp e sakap mwanapon. Jisas Krais mao te wae tokwaerápa ponankor arop fi oupouroupea yaká yak námpono. Máte kareno. [◊]

Nomo Kraisompara, touwe sámpria warákár mwanámp kar

¹² Ononamp fákáre, yumo Kristení nap fek aropao yumwan kwatae sokoro napo, yumo am táman nkeria korokopea yumo am te nomo sámp mo mwanámpan mpwe ninikitea yonkwae touwe fopoi kwapono.

¹³ Mono. Kraiso sámpámp niamp touwe tokwae sámp napara, yumo am táman warákár kipo. Nánkár wakmwaek mao náráp wae tokwaerént érik korop nánko, yumo nkea yonkwae kárámpria warákár tokwae mwanapono.

¹⁴ Yumo Kraisompara, arop fárakapao am fek yumwan wouroump kar sénapo te, yumo fwap warákár mwanapono. Am te apae riteanápe, Kwaromp Spiritamp wae kwapwe yumont yak námpan nkeria napon. [◊]

¹⁵ Takria yumo ou mekamp arop ankwap ankárrankapao arop sámp-wouroump, oukun, nkwakwe make kwatae ninik, ankwapao tére nap mek akwapea énounkouprá maomp ninik sámpá yampourourá, mak nánko, am fek touwe sánk mwanape.

[◊] **4:11:** Ro 12:6-8; 1 Ko 12:4-7 [◊] **4:14:** Mt 5:11

16 Aeno téte yumo arop Kristen yakáp kour nap fek touwe sámp nap kwamp te, yumo am táman pwarápae kwapono. Yumo waeman e Kristen yakáp napara, Kwarén aesioria warákár kipo. [◊]

17 Arop ponankor kot mwanap ke te wae korop námpon. Am ke fek te Kwaro náráp firápanmékir kot naenámpo. Aeno mao nomwanmékir kotrá akwapria Kwaromp Kwapwe Kare Kar ták-sir konap arop fárakapan te mokop naenámpo?

18 Am te Kwaromp Buk fekamp karao sénámpo: “Tá yae-párák kare arop fárakapan érékép naenámpo,

wuriman kour-sír tae morok nánko te,
Kwarén younkwe sírarea
kwatae ninik i konap arop fárakapan te
mokop naenámpo?” [◊]

19 Aenámpara, arop ankwap fárakap Kwaro yumwan takanorianánko, touwe sámp nap kwamp te, yumoku yae-párák kare ninik fek yakápria yiráp pourou ponankor Kwaromp yaek sánk kip. Mao námoku yumwan yoroi námpara, mao yumwan sénámpaokrá ankár taokeyak námpon.

5

Kwaromp firáp taokeyakáp konap arop fárakapan sénámp kar

1 Taknámp ono kuri sios taokeyak konampara, Kwaromp sios taokeyakáp konap arop fárakap yumwan sénae rae: Ono wae onokump yi kare fek nke nanko, Krais touwe sámp námpon. Aenámpara,

[◊] **4:16:** Ap 5:41 [◊] **4:18:** Snd 11:31

nánkár wakmwaek ono kuri yumont nomo po-nankor Krais Jisasént wae tokwae fek yakáp mwanámpón. Aeria namp kwamp, ono yumo Kristen taokeyakáp konap yumwan ‘Arakrá tére kip’ ria sér rae:

² Kwaro náráp sios yiráp yaek sipsipnámp araknámp párikop tenámp te, yumo ankár fwapia taokeyakáp kip. Takria yumoku te tére kokwae napo, aropao saráp yumwan fopwaok mwanape. Ankár yumoku támao Kwaromp niníkaokria am tére táman warákárrá tére kipo. Yumo te téreria, am fek mani sámp mwanap niník tokwae kwapono. Yiráp niník te am arop yaewourrá tére mwanap támanmékir warákárrá tére kipo. *

³ Yumo te arop nununkwi niampi yakápria, Kwaro náráp firáp arop yiráp yaek párikop tenámp apárok nérrá kák mwanape, mono. Yumo te ankár Kwaromp arop fákáreran kwapwe kare paokopan yénkép napo, am fárákapao kor táman nkea mántwaok mwanapon. *

⁴ Yumo takia napo te, sipsip taokeyakápnap fákáreramp Arop Tokwae mao námoku érik koropnámp ke fek yumwan nopol yaká yak naenámp ankank nénk naenámpón.

Nomokunámp niník wampwe pwar mwanámp kar

⁵ Táte taknámp arop ménki-tárápu yumo kor manénkir mérnáp arop fárákapamp yae ankore mek yakáp kipo. Aeria yumo ponankor yumoku te wampwe pwarará, yiráp Kristen ankwapyaenápomp yae ankore mek yakáp i konap

* 5:2: Ap 20:28 * 5:3: Jo 13:14-15; Fm 1:14; 1 Ti 4:12; 5:1

ninik fek saráp yakáp kip. Am te Kwaromp Buk fekamp karao arakrá sér:
 “Námo mwar kwapwe kare namponoria waenámp aropan te
 Kwaro man far-pwar konámpono.
 Aeno námoku te wampwenorianámp aropan maok,
 Kwaro man aropomp i konámon.” [◊]

⁶ Ae konámpara, yumo ankár yumokuráp ninik te wampwe pwarará, Kwaromp kárákáre kor yae ankore mek yakáp kip. Tak napo maok, mao námoku pátenámp yae fek yumwan e kwapwe sánk naenámon. [◊]

⁷ Mao námokuráp aropomp ninik fek yumwan taokeyak konámpara, yiráp touwe kwatae sámp nap, tá yiráp nkawake make ninik tokwae nap am te ankár Kwaromp yaek pap kipo. [◊]

⁸ Yumo ankár yae-párák kare ninik fek yérék kour kip. Satan te yiráp yopor aropomo. Mao laionao mémenkip kar fek aráp tokwaerá arop yampá fánaeriaka oupourounkrá yárak i konámp niampono.

⁹ Yumo te ankár Kwarén mér nap kárákáre fek fokopeyakápria Satanén kwe-pwar kip. Yumo wae mér napono, yiráp Kristen ankwapyaenáp ponankor kápaе kare apárok yakáp napao kor yu-monapnámp taknámp touwe kwatae sámprá yakáp napono. [◊]

¹⁰ Kwar te ponankor aropomp fi kor támaono. Mao yumwan wumwiria érékép námp te, yumo Kraisompara, ankár Kwaromp wae kwapwe

[◊] 5:5: Snd 3:34; Lu 22:26 [◊] 5:6: Fl 2:8-9 [◊] 5:7: Mt 6:25-26

[◊] 5:9: Ef 6:11-13; Je 4:7

fek yaká yakáp mwanapon. Aenámpara, yumo fae tákáre ke fek touwe sámp nap te, nánkár wakmwaek mao námoku yiráp waemp warko fwapokwapi kákeaka, yiráp mér nap mek kárákáre nénk nánko, yumo kárákáre fek fokopeyakáp mwanapono. ^{☆☆}

11 Kwar te yaká yak konámp kárákáre tok-waerápono. Kare karono.

Pwar naerianámp kar

12 Ono Sailasén mámá kar fae tákáre fek farákáp nanko, yiráp por kumwi námpono. Ono man ninik namp te, mao te nomp Kristen ankwapnáp kareno. Mámá pas fek te, ono yumwan Kwaro aropompria tére konámp ponankor ninikan yumwan yénkép námpan sénaeria nae. Onomp ninik te yumo am Kwaro néknámp ninik ponankor tia am fek kárákáre fek fokopeyakáp kipria nampon. [◊]

13 Babilon mek yakápnap Kristen fárákap te Kwaro yumont náráponoria nánkáráp tenánko yakáp nap, am fárákapao yumwan ‘Gude’rá sénapono. Mako Kwaromp tére námpara, onomp táráp niapono. Mao kor yumwan ‘Gude’rá sénápon. [◊]

14 Yiráp nounouroupnap ninik yénkrá yiráp ankwapyaenápén yae koukoupwiyak kip.

Onomp ninik te yumo Kraisént yakáp napara, yiráp ninik porokwe fek yakanoria nampon.

[◊] **5:10:** 1 Te 5:23-24 [◊] **5:10:** Ro 8:18; 2 Ti 4:17-18 [◊] **5:12:** Ap 15:22 [◊] **5:13:** Ro 1:7; 2 Ti 4:11

**Kwaromp Kwapwe Kare Kar
The New Testament in the Karkar-Yuri Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Karkar-Yuri long
Niugini**

Copyright © 1994 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Karkar-Yuri

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-01-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

7103f8db-88c2-5fec-8ac4-0edfac04e885